

WELKOM IN DE GRUWELGEVANGENIS!

Leuk dat je er bent ...

Dat is vast niet de begroeting die je had verwacht. De meeste mensen zijn immers bang als ze naar de gevangenis komen. Logisch ook. Want ze denken meteen aan:

- * kleinkrappe en kille cellen
- * vochtige gangen vol ratten en insecten
- * roestige tralies (zo dik als lantaarnpalen)
- * gevangenen die zelfs elkaar niet helemaal vertrouwen
- * strenge bewakers (met spierballen zo dik als roestige tralies)
- * opgesloten wiskundeleraren
- * nog meer kleinkrappe en kille cellen

En yep: in de Gruwelgevangenis zul je al die dingen tegenkomen. Maar je vindt er ook gezelligheid, warmte, liefde, vriendschap, familie en een wekelijkse pizza-met-frisdrankavond.

Want noem het zoals je wilt. De bajes, de bak, het cachot of de cel. De gribus, de lik, de petoet of de kerker. De viool, het vertrek, de tronk of het gevang. De strafinrichting, het huis van bewaring, het rijkshotel of het kinderdagverblijf. Maar je zou het ook *thuis* kunnen noemen.

Ja, of gewoon de Gruwelgevangenis dus.

Hoe dan ook: welkom hier, en leuk dat je er bent!

Mijn naam is Sanderijn. Schrik niet: ik ben hier niet omdat ik een echte misdaad heb begaan. Ik heb nooit een zeldzaam boek gestolen uit de Bibberbibliotheek. Ik heb nooit stiekem gekampeerd op Camping Cruel. En ik heb nooit een verpleger uit Ziekenhuis Zielenheil ontvoerd, jarenlang gemarteld in een kelder, uiteindelijk vergiftigd met een bedorven spuitje, en toen begraven in de Knoekenkuil van Hellevorst.

Beloofd.

Waarom ik dan toch in de Gruwelgevangenis rondhang? Simpel! Papa is hier de bewaker en mama is hier het kamermeisje. Ze zijn vaak aan het werk – want het bewaken en het poetsen van een gevangenis zijn heel belangrijk – dus ik probeer hier ook zo veel mogelijk te zijn.

Eigenlijk ben ik opgegroeid in de Gruwelgevangenis. Een echt gevangenskind. Ik zette hier mijn eerste stapjes (door me vast te houden aan de tralies) en ik sprak hier mijn eerste woordjes (*papa*, *mama* en *cel*). Ik leerde lezen met de boeken van mevrouw Linda en ik leerde rekenen door streepjes op de muren te zetten. Mijn verjaardagspartijtjes vierde ik met taarten van politiechefkok Wout Pandoer en mijn halloweenfeestjes vierde ik verkleed als gevangene. Ik wil maar zeggen: al mijn herinneringen en heruiteringen hangen samen met deze plek.*

De Gruwelgevangenis.

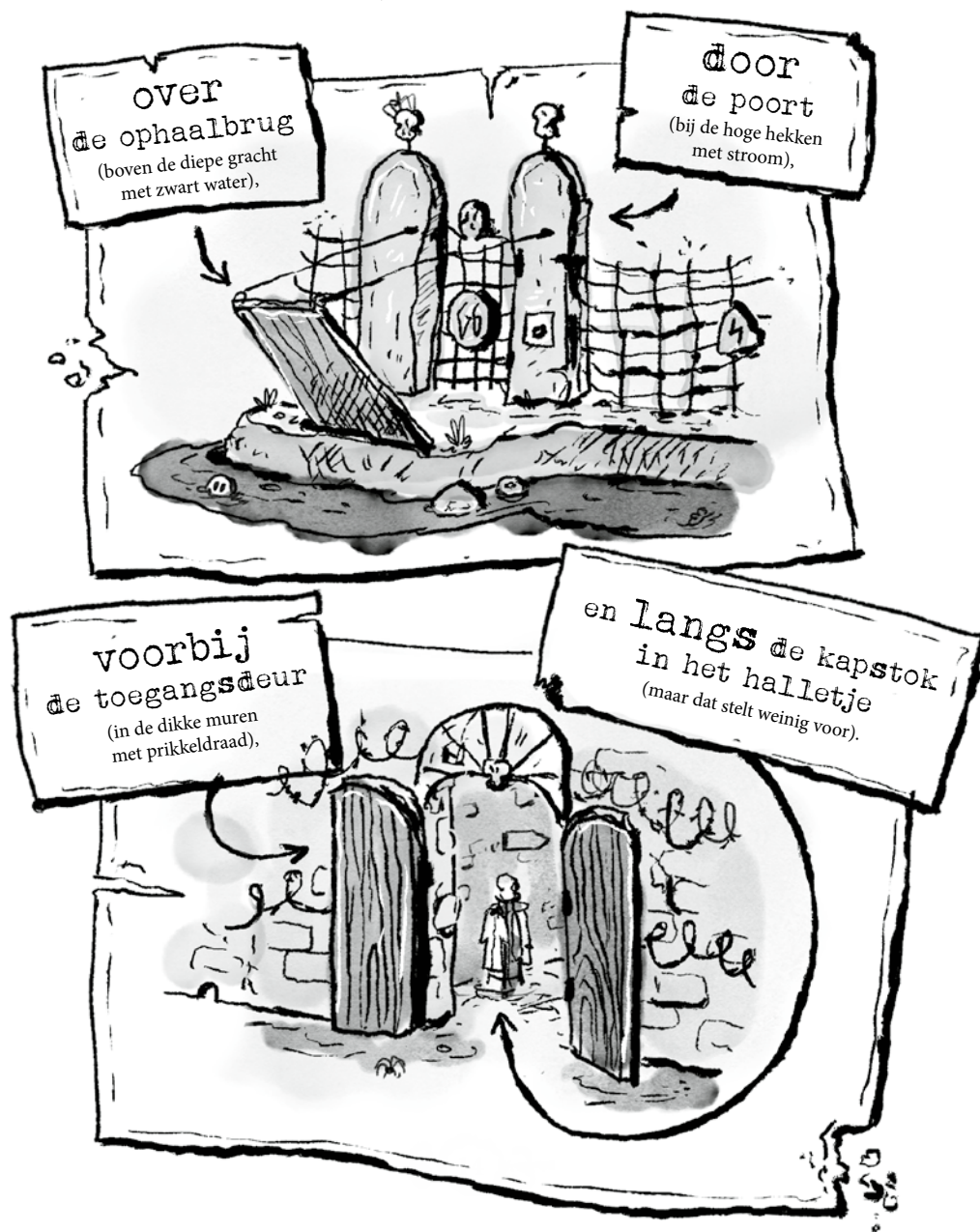
De gevangenis en ik kennen elkaar dan ook ~~dood en dood~~ door en door. Ik weet precies mijn weg door het gangenstelsel, ik ben bevriend met de gevangenen en de medewerkers, ik kan je alle rattenholen en alle insectenfamilies aanwijzen. Want ik heb geen geheimen voor de gevangenis, en de gevangenis heeft geen geheimen voor mij.

Nou ja ...

Dat dacht ik. Maar daar kom ik nog wel op terug.

* Ik weet niet zeker of *heruiteringen* een woord is, maar je snapt wat ik bedoel.

De Gruwelgevangenis ligt goed verstopt in Hellevorst.
Om er te komen, moet je:

Natuurlijk: die hindernissen zijn vooral bedacht zodat gevangenen niet naar buiten kunnen, maar ze maken het dus ook lastig voor anderen om naar binnen te gaan. Mijn ouders en ik grappen weleens dat het bijna moeilijker is om de gevangenis in te komen dan om eruit te ontsnappen.

Dat zijn niet echt goede grappen of zo, maar toch.

Zelf vind ik het fijn dat de Gruwelgevangenis ietwat afgelegen ligt. Daardoor is het echt een plek om te ontspannen, om tot rust te komen, om jezelf te zijn. Als je hier aankomt, is het net alsof je op een vakantieoord belandt ... maar dan met tralies om je heen in plaats van palmbomen.

Zodra ik de gevangenis binnenstap, valt er een last van mijn schouders. Ik hoef niet meer na te denken over huiswerk, over kamers die opgeruimd moeten worden, over het feit dat iedereen ooit doodgaat, over zogenaamde meisjesnamen en zogenaamde jongensklere, over het weerbericht van twee weken geleden.

En wanneer ik dan voorzichtig over mijn schouders kijk, dan zie ik

hoe de ophaalbrug omhooggaat,
hoe de poort dichtschuift,
hoe de toegangsdeur sluit,
hoe mijn jas aan de kapstok hangt ...

en dan voelt het niet alsof ik word opgesloten, maar alsof de rest van de wereld juist wordt buitengesloten. Alleen in de Gruwelgevangenis voel ik me echt thuis, en alleen in de Gruwelgevangenis voel ik me echt vrij.

Een gevangenis is natuurlijk geen vijfsterrenhotel. En geen viersterrenhotel. Ook geen driesterrenhotel, trouwens. Of een tweesterrenhotel. En geen éénsterrenhotel. Want een gevangenis is een gevangenis.

Vroeger wilden gevangenisbewoners hun bewoners zo veel mogelijk kwellen en klieren. Daarom hadden ze piepkleine cellen, bibberkoude douches, braakvieze maaltijden en onopgemaakte bedden. In sommige gevangenisbewoners waren er zelfs echte martelwerktuigen: kerkers vol kettingen, pijntafels, duim-schroeven en wiskundelessen.

Maar die tijden zijn voorbij. Tegenwoordig willen gevangenisbewoners hun bewoners op z'n minst een beetje gemak bieden. De cellen zijn groter, de douches zijn warmer, het eten is lekkerder, en de wiskundelessen zijn niet meer verplicht. Toch is de gevangenis daarmee nog altijd geen hotel.

Nope. Zelfs geen nulsterrenhotel.

Een toeristisch hoogtepunt is de gevangenis trouwens ook niet. Vakantiegevers komen hier nooit op bezoek. Niet om foto's te maken, niet om de lege kerkers te bekijken, niet om gezellig te verdwalen in de gangen.

Zelf denk ik dat de zware beveiliging en de naam hun gewoon een beetje afschrikken. Want als mensen eenmaal in de Gruwelgevangenis zijn, dan willen ze bijna nooit meer weg.

Nou ja ...

Het is een gevangenis. Dus de meeste mensen *mogen* ook helemaal niet meer weg. Maar je snapt mijn punt, toch?

**DE GRUWELGEVANGENIS
IS SIMPELWEG EEN HEEL FIJNE PLEK.
SOMS ZOU IK ER ZELF
OOK WEL WILLEN WONEN!**

Mijn ouders en ik wonen in een klein huisje in de Donkerbuurt, waar het altijd vriest en waar alle straten doodlopen.

Of beter: mijn ouders en ik *hebben* een klein huisje in de Donkerbuurt, waar het altijd vriest en waar alle straten doodlopen. Papa en mama zijn namelijk meestal aan het werk, en ook ik probeer zo vaak mogelijk in de Gruwelgevangenis rond te dartelen ... dus we zijn eigenlijk bijna nooit thuis.

Nooit thuis-thuis.

Alleen gevangenis-thuis.

Ons huisje is goed beveiligd. Er zitten rolluiken voor de ramen, houten planken tegen de muren, prikkeldraden door de schoorsteen, deksels op de koekjestrommel. Aan de voordeur hangt een groot slot, met daarop een groter slot, met daaromheen een ketting ... en daarop weer een nog groter slot.

En ik begrijp het wel. Bedoel: mijn ouders werken allebei in de Gruwelgevangenis, dus natuurlijk zijn ze dol op alles wat met bewaking te maken heeft. Het is hun job om ervoor te zorgen dat niemand de gevangenis ingaat of uitgaat ... en kennelijk willen ze dat thuis ook.

Eerlijk? Soms voel ik me een beetje opgesloten. Alsof mijn kamer een cel is, en ons huis een gevangenis. Maar gelukkig zit ik nooit echt vast, hoor. Net als papa en mama ken ik namelijk alle geheimen van sloten, sleutels, kettingen, grendels, dwangbuizen, poorten, prikkeldraden en koekjestrommeldeksels.

IK BEN IMMERS EEN GEVANGENISKIND.

Ik heb altijd een dagboek bij me.

Ook als het nacht is.

Thuis-thuis en gevangenis-thuis.

In dat dagboek maak ik notities, tekeningen, gedichten, verhalen. Ik schrijf over alles wat ik meemaak, over alles wat ik doe, over alles wat ik denk, over alles wat ik voel. Mijn dagdromen en mijn nachtmerries, mijn wensen en mijn vloeken, mijn harde lachen en mijn stille snikken, mijn geheimen.

O ja, en soms een boodschappenlijstje.

Het is fijn om een dagboek bij te houden. Want papier kun je altijd alles vertellen. De bladzijden zullen je nooit uitlachen, je biechten nooit verklikken, nooit nu-even-geen-tijd-hebben-want-te-druk-bezig-zijn-met-origamivogels-vouwen. Het maakt niet uit hoe klein-groot, hoe dik-dun, hoe dapper-bang of hoe hij-zij-hen je bent ... in een dagboek kun je helemaal jezelf zijn.

Vrij.

Ik heb mijn dagboek gekregen van papa en mama. Dat kun je er ook meteen aan zien. Want: het is een klein schriftje met een groot slot erop, precies zoals je zou verwachten bij een cadeautje van twee gevangenismedewerkers. Soms raak ik het slot op de voorkant zomaar even aan. Het geeft me een beschermd en veilig gevoel, omdat de bekentenissen in het boekwerk perfect zijn afgeschermd voor de buitenwereld. Als een gevangenis voor mijn geheimen.

En over geheimen gesproken ...

Ik weet heus wel waarom je hier bent. Wat je hier komt doen. En wat je wilt weten, achterhalen, opspuren, ontdekken.

**HET WORDT TIJD
DAT IK JE EEN VERHAAL VERTEL.**